

ZONES LLIURES DE PARADISOS FISCALS PRESENTACIÓ ALS AJUNTAMENTS

Setembre 2016

- 1. INTRODUCCIÓ**
- 2. DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA**
- 3. CONSIDERACIONS TÈCNIQUES I LEGALS**
- 4. TRAMITACIÓ**

1. INTRODUCCIÓ

La desigualtat entre les persones riques i les pobres és extrema i continua augmentant. Oxfam en l'àmbit global, i Oxfam Intermón al nostre país, vam llançar l'octubre del 2014 la campanya IGUALS, amb l'objectiu de denunciar que la desigualtat extrema i creixent és la causa principal de la pobresa al món, alhora que redueix les oportunitats de desenvolupament de milions de persones a tot el món.

Una de les solucions que defensem per combatre la desigualtat és la fiscalitat.

Una fiscalitat justa i progressiva contribueix a redistribuir els recursos i a conformar societats més equitatives i cohesionades. Totes les persones, ciutadans/anes i empreses hem de pagar segons la nostra capacitat econòmica real. Però l'evasió i l'elusió fiscal costen molts diners a la ciutadania. A Espanya, el 72% del frau fiscal prové de grans empreses i de grans fortunes, i els paradisos fiscals són el principal forat negre pel qual es perden aquests recursos. Malauradament, la utilització de paradisos fiscals és una pràctica que es consolida, com ho demostra que la inversió espanyola en paradisos fiscals va augmentar en un 2.000% en un any, xifra que representa el 24% del total de la inversió espanyola a l'estranger, i totes menys una de les empreses de l'Ibex35 hi tenen presència.

Des d'Oxfam Intermón creiem que per lluitar contra els paradisos fiscals calen canvis legals i el compromís de les empreses per introduir polítiques de responsabilitat fiscal que n'excloguin la utilització.

A més, hi ha una tercera via, que l'Estat com a actor econòmic introdueixi criteris de responsabilitat fiscal en les seves contractacions. Atès que les contractacions públiques a Espanya equivalen al 25% del PIB, representa una porció de negoci a la qual el sector privat no està disposat a renunciar, per la qual cosa es tracta d'una forma de modelar el comportament de les empreses des d'una perspectiva de negoci.

Com que l'ús de paradisos fiscals és una pràctica d'elusió d'impostos que causa greus disminucions en la capacitat de finançament dels organismes públics i té un impacte negatiu en la reducció de la desigualtat, sembla força raonable que els poders públics incentivin i premiïn les empreses que no duen a terme aquestes pràctiques en l'accés a la contractació de qualsevol mena amb els organismes públics.

La iniciativa Zones Lliures de Paradisos Fiscals proposa que els organismes públics incorporin en les polítiques de contractació pública de licitacions de subministrament, aprovisionament i serveis criteris necessaris per detectar i generar incentius positius per a un comportament fiscal més responsable per part de les empreses concurrents. Igualment, aquests criteris s'aplicaran a qualsevol contracte que puguin signar els organismes públics per dur a terme transaccions de qualsevol naturalesa.

2. DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA

La iniciativa Zones Lliures de Paradisos Fiscals se circumscriu dins el plantejament general de gestió pública responsable com a política de contractació d'organismes públics que introdueix criteris ètics. Aquest plantejament persegueix provocar canvis de comportament des de la gestió pública per mitjà d'una pressió més gran sobre el sector privat mitjançant la inclusió d'aquests criteris en les convocatòries de licitació pública o, alternativament, fomentar unes pràctiques econòmiques que reverteixin en el bé comú i penalitzar aquelles pràctiques que el perjudiquin.

INFORMACIÓ REQUERIDA PER LA INICIATIVA

Per poder comprovar el grau de responsabilitat fiscal i els vincles amb paradisos fiscals, les empreses concurrents a una convocatòria de contractació pública han de fer un exercici de transparència que comprèn bàsicament dos requisits d'aportació d'informació:

1. Mapa d'estructura de propietat del grup empresarial

Les empreses licitadores han de presentar una relació de totes les empreses que pertanyen al grup empresarial i la seva relació de propietat des de l'empresa matriu cap a la resta de filials. Aquesta informació ha de mostrar el nom i la ubicació geogràfica de cada filial, explicitant de manera expressa si es troba en un territori considerat paradís fiscal, i el percentatge de participació en cada filial pel seu precedent, per poder tenir una impressió del funcionament de l'entramat societari.

2. Informació econòmica i financera amb el desglossament per país, amb dos nivells de desagregació:

Per als països no considerats paradisos fiscals on tenen presència, les empreses concurrents han de presentar la informació següent de manera agregada per país:

- Nombre d'empleats
- Xifra de negocis
- Beneficis/pèrdues
- Impostos pagats
- Subvencions rebudes

Addicionalment, i per a cada territori reconegut com a paradís fiscal a la llista oficial que es prengui de referència, les empreses concurrents han de presentar la informació següent amb un desglossament per filial, és a dir, per a cadascuna de les filials que té en cada territori considerat paradís fiscal:

- Nom
- Activitat
- Nombre d'empleats
- Xifra de negocis
- Beneficis/pèrdues
- Impostos pagats
- Subvencions rebudes

3. CONSIDERACIONS TÈCNiques I LEGALS

Implementació de la iniciativa

La informació exigida en base a la iniciativa pot ser inclosa dins la documentació administrativa que han de presentar les empreses concurrents, que és aquella que han de presentar amb dades econòmiques i generals de l'empresa, diferent de la documentació tècnica que conté informació específica sobre l'objecte del contracte. És desitjable que la inclusió de la informació requerida dins la documentació administrativa consti en la regulació que estableixi el marc i les directrius generals de la política de contractació de l'Ajuntament, i no en el plec de condicions específic per a cada concurs de licitació pública per tal que es tracti d'un requeriment sistemàtic.

A partir de la informació presentada, l'Ajuntament estudiarà la manera de fer servir aquestes dades per dilucidar el grau de presència en paradisos fiscals de cada empresa concurrent i establir un sistema de puntuació que premii les empreses amb comportaments més responsables i penalitzi les que tenen una àmplia presència en paradisos fiscals. Adjunt a aquesta proposta, incloem un informe fet per un expert en inclusió de clàusules socials en polítiques de contractació municipals sobre com articular legalment la iniciativa.

Fins i tot en el cas que no s'aconsegueixi trobar el mecanisme per puntuar les empreses concurrents segons el grau de presència en paradisos fiscals, per si mateix el requeriment de la informació de contribució fiscal és important, sobretot si s'inclou la condició que aquesta informació es divulgarà de manera pública com a rendició de comptes del comportament fiscal de les empreses envers tota la ciutadania. És a dir, el requeriment d' aquesta informació ha d' especificar que el tractament no serà de confidencialitat sinó de divulgació pública.

4. TRAMITACIÓ POLÍTICA

La iniciativa Zones Lliures de Paradisos Fiscals persegueix provocar canvis en la política de contractació municipal d'ajuntaments, mitjançant la inclusió de criteris ètics en les convocatòries de licitació pública, de tal manera que es discrimini negativament aquelles empreses que tinguin filials en paradisos fiscals i s'incentivi les empreses que no duen a terme aquestes pràctiques d'elusió fiscal, fomentant així unes pràctiques econòmiques que reverteixin en el bé comú. Aquesta iniciativa engloba dos moments fonamentals:

- ✓ La moció de denominació del municipi coma Zona Lliure de Paradisos Fiscals.
- ✓ L'articulació normativa de la iniciativa (inclusió en el reglament municipal de contractació pública)

1) Presentació de la moció

La moció consistiria en el fet que el municipi es declari zona lliure de paradisos fiscals, amb el compromís d'habilitar en la seva política municipal de contractació pública els requeriments necessaris per penalitzar aquelles empreses que operen o tenen filials en paradisos fiscals.

La moció l'ha de presentar un grup polític amb representació en el ple municipal. Es tracta d'un acord no vinculant que contindrà el compromís d'incloure els requisits de prioritització d'empreses que no tinguin filials en paradisos fiscals en el reglament de contractació pública.

Tot i que la presentació i l'aprovació de la moció tenen un caràcter simbòlic, representen un compromís públic de l'Ajuntament amb unes polítiques municipals que intenten incentivar comportaments fiscals responsables en les empreses que es beneficien de contractes municipals.

2) Presentació de l'articulació normativa de la iniciativa

Un cop el municipi s'hagi declarat territori lliure de paradisos fiscals, l'equip de govern municipal activarà el procés d'articulació tècnica i legal de la iniciativa per tal d'implantar-la dins el seu reglament de contractació. Amb les conclusions a què s'arribi en aquest procés, es presentarà en el ple municipal la proposta de modificació legislativa que reculli el mecanisme de posada en marxa de la iniciativa en la política de contractació municipal.

A partir de l'aprovació, les diferents convocatòries de contractació municipal aplicaran els criteris de valoració de presència en paradisos fiscals a totes les empreses que presentin ofertes i aportin la informació que recull la iniciativa.